

Maatschappijwetenschappen

Door IVIO- docenten
Jaap Annaert en
Aron Borger

Maatschappijwetenschappen; een goede voorbereiding op sociale studies

Het schoolvak maatschappijwetenschappen (MAW) is helemaal toegespitst op het leren kennen en begrijpen van de maatschappij. Ook helpt het vak jou voor te bereiden op allerlei studies, zoals: psychologie, sociologie, antropologie, criminologie, politiciologie en recht. Het vak maakt gebruik van sociaalwetenschappelijke methoden en inzichten.

Bij IVIO@School zien wij de meerwaarde van het aanbieden van dit mooie sociale vak. Je maakt kennis met sociaalwetenschappelijke inzichten en doet een bescheiden sociaalwetenschappelijk onderzoek waarbij je leert hoe je een onderzoek moet opzetten, instrumenten moet ontwikkelen en data moet interpreteren. Een mooie uitdaging, zeker als je de ambitie hebt een economische of sociale vervolgopleiding te gaan volgen.

Je leert zelfstandig en methodisch een sociaalwetenschappelijk onderzoek op te zetten, uit te voeren, te analyseren, te interpreteren en hiervan verslag te leggen. Deze onderzoeksvaardigheden zijn handig voor jouw vervolgopleiding én kunnen zeer behulpzaam zijn in het maken van het profielwerkstuk, voor welk vak dan ook.

Bij maatschappijwetenschappen houden wij ons o.a. bezig met vragen als: Hoe werkt een samenleving? Hoe verloopt politieke besluitvorming? Welke uitdagingen heeft de pluriforme samenleving en wat is het nut van straffen?

Een superleuk vak! Waarom zou je voor maatschappijwetenschappen kiezen?

Overal waar mensen samenleven – of het nu in het gezin, de klas, een dorp of stad, een land, in Europa of zelfs wereldwijd is – doen zich problemen voor. Denk aan discussies over macht en politiek, veiligheid en criminaliteit of cultuur en identiteit. En zoals een timmerman gereedschap heeft om een huis te bouwen heb je bij MAW begrippen nodig om een maatschappelijk verschijnsel te onderzoeken. De timmerman leert langzamerhand welk gereedschap hij wanneer moet gebruiken en bij MAW leer je welk begrip je kunt inzetten om de wereld om je heen beter te begrijpen.

Wat leer je bij MAW?

Je herkent het vast wel: in de klas of op een feestje wordt vaak zomaar een mening geuit, zonder dat die onderbouwd wordt met feiten. Bij MAW leren we dat soort praat in een breder perspectief te zien. We kijken of de standpunten ook echt waar zijn. In ieder geval kun jij na het volgen van MAW met meer verstand van zaken over kwesties in de samenleving oordelen. “Leidt armoede tot criminaliteit?”, “Zijn hoger opgeleiden kansrijker in de samenleving dan laag opgeleiden?” en “Als mensen stemmen, kiezen ze dan eerder een politicus waar ze persoonlijk sympathie voor hebben of letten ze vooral op de standpunten van die man of vrouw?” Dit zijn vragen die horen bij MAW. Maatschappelijke vraagstukken of verschijnselen staan centraal bij dit vak.

Bij deze vraagstukken en verschijnselen wordt meestal een beroep gedaan op de overheid omdat de betrokkenen het zelf niet kunnen oplossen.

Daarbij komen vragen op als “is onderwijs een effectieve manier om sociale ongelijkheid te verminderen?” Of “hoe kan de criminaliteit doeltreffend worden bestreden?” Ook komen onderwerpen aan bod die dichterbij je staan. “Hoe word jij gevormd tot wie je bent?”, “Welke rol spelen ouders en vriendengroepen daarin?”, “Hoe komt het bijvoorbeeld dat als iets in de mode is, ineens iedereen hetzelfde aan lijkt te hebben?”,

“Waarom is het zo ontzettend moeilijk om je smartphone weg te leggen?”

Bij MAW leer je, aan de hand van een aantal begrippen, allerlei processen te analyseren. Je leert naar dit soort thema’s ook zelf onderzoek te doen.

Een 'leerbaar' vak, prima te doen op afstand!

Maatschappijwetenschappen is goed te leren. Als je bereid bent om een beperkt aantal begrippen te leren is het verder vooral een kwestie om met deze begrippen te oefenen en deze toe te passen. Bij de methode zit een prima opdrachtenboek en een uitstekende website met filmpjes, powerpoints e.d. De studielast is net zo hoog als die van bijvoorbeeld aardrijkskunde of geschiedenis.

Profielvak/ Keuzevak Een zelfstandig vak

De vakken die je in de tweede fase volgt zijn in drie categorieën in te delen:

- De vakken in het *gemeenschappelijk deel*;
- De vakken in het *profieldeel*, onderverdeeld in *verplichte profielvakken en profielkeuzevakken*;
- Een *keuze examenvak*.

Maatschappijwetenschappen is een profielkeuzevak in de profielen **E&M** en **C&M** en kan een keuzevak zijn in de profielen **N&T** en **N&G**.

Extra toelichting bij de maatschappijprofielen

E&M: bij de profielkeuzevakken moet je één maatschappijvak kiezen. Je kunt MAW kiezen in plaats van aardrijkskunde, bedrijfseconomie of een extra moderne vreemde taal.

C&M: bij de profielkeuzevakken moet je zowel één cultuurvak als één maatschappijvak kiezen. Als maatschappijvak kun je MAW kiezen in plaats van aardrijkskunde of economie.

Wat is het verschil tussen maatschappij- wetenschappen en maatschappijleer?

Het doel van maatschappijleer, namelijk burgerschapsvorming, is een ander dan dat van maatschappijwetenschappen, namelijk inzicht verwerven in de structuren en processen van de samenleving en van het samenleven. Daarbij is maatschappijleer voor iedereen een verplicht vak in het gemeenschappelijk deel. MAW is een (profiel) keuzevak.

De samenhang tussen beide vakken zit in het feit dat beide de samenleving als onderwerp hebben. Echter maatschappijleer richt zich op de participatie van burgers in de samenleving en de daarbij behorende rechten en plichten, maatschappijwetenschappen op het bestuderen van de samenleving op basis van kennis en instrumenten van de sociale wetenschappen.

Op afstand dichtbij

Pilot (havo) en een driejarige pilot (vwo) maatschappijwetenschappen voor de bovenbouw havo en vwo

IVIO@School is van plan, bij voldoende belangstelling, om vanaf ingang van schooljaar 2024-2025 te starten met een tweejarige pilot (havo) en een driejarige pilot (vwo) maatschappijwetenschappen voor de bovenbouw havo en vwo. Dit examenvak wordt afgesloten in havo 5 of vwo 6, met een centraal schriftelijk examen en een mondeling college-examen. Graag peilen wij of er (voldoende) interesse is om een dergelijke pilot te gaan starten. Graag zouden wij dan het volgende van scholen (mentoren, decanen en/of schoolleiders) of individuele leerlingen willen weten: Als maatschappijwetenschappen volgend jaar wordt aangeboden, en je weet hoe dit vak in jouw vakkenpakket valt, zou je dan het vak gaan volgen?

Aan mentoren/decanen: hoeveel leerlingen zouden interesse hebben in het vak? En betreft het dan havo-leerlingen of vwo-leerlingen? Graag jullie reactie vóór 19 februari 2024 (mailen naar info@ivioschool.nl of naar een van de onderwijsadviseurs).

Enthousiast en nog vragen of interesse in MAW? Neem dan ook contact op met een van de onderwijsadviseurs. Zij kunnen jullie dan in contact brengen met de docent.